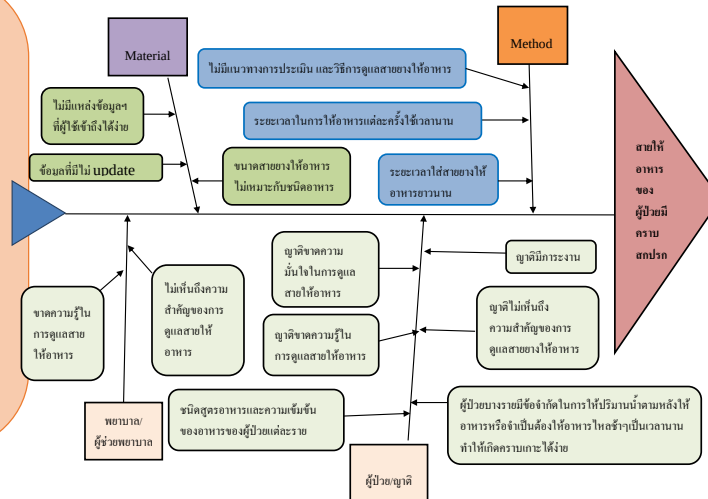

ดูแลสายสลายคราบอาหาร

ที่มาและเหตุผล

โดย นางสาวเพ็ญพิชชา พรหมมี หอผู้ป่วยพิเศษศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ 8/1 งานการพยาบาลผู้ป่วยใน

หอผู้ป่วยพิเศษสิริกิติ์ 8/1 เป็นหอผู้ป่วยพิเศษที่เปิดให้บริการผู้ป่วยใน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุที่มีความเสื่อมตามวัยไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องนอนติดเตียงและใส่สายยางให้อาหาร ซึ่งจะมีทั้งแบบชนิดใส่สายให้อาหารทางจมูก (Nasogastric Tube) และสายให้อาหารทางหน้าท้อง (Percutaneous endoscopic gastrostomy Tube) เพื่อป้องกันการสำลักและให้ผู้ป่วยได้รับสารอาหารที่เพียงพอตลอดช่วงชีวิต และเนื่องจากผู้ป่วยต้องใส่สายยางให้อาหารในระยะยาวนาน บ่อยครั้งที่พยาบาลได้สังเกตเห็นคราบสกปรกที่เกิดจากอาหารเลวบนหรือยาเกาะตามช่วงสายยางให้อาหาร เกิดเป็นภาพที่ไม่น่ามองและส่งผลไม่พึงประสงค์และอาจจะส่งผลเสียต่อตัวผู้ป่วยตามมา เช่น ปัญหาติดเชื้อ ท้องเสีย ถ่ายเหลว จากคราบอาหารบนสายยางให้อาหาร เป็นต้น ทำให้ต้องเปลี่ยนสายให้อาหารก่อนระยะเวลาอันควร เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ป่วยและญาติ จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาให้เกิดการพัฒนาคุณภาพบริการภายใต้โครงการ “VDO ดูแลสายสลายคราบอาหาร” เพื่อลดภาวะติดเชื้อในผู้ป่วยและลดภาระค่าใช้จ่ายของญาติ

วัตถุประสงค์

- เพื่อลดอัตราการเปลี่ยนสายยางให้อาหารที่เกิดจากสาเหตุคราบอาหารยึดติด
- เพื่อให้พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลมีแนวทางปฏิบัติการในการดูแลสายยางให้อาหาร

การดำเนินงาน ระยะที่ 1

1. นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในที่ประชุมหน่วยงานเพื่อร่วมหาแนวทางแก้ไข
2. จัดทำเอกสารวิธีการปฏิบัติการดูแลสายให้อาหารเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดคราบสกปรกเกาะตามช่วงสาย โดยมีส่วนแนะนำ ดังนี้
 - ให้น้ำก่อนให้อาหารทางสายยางให้อาหารทุกครั้ง ประมาณ 10-20 มิลลิลิตรเพื่อป้องกันอาหารเกาะในสายยาง
 - ในขั้นตอนการให้น้ำหลังอาหารหมดทุกครั้งให้จับสายยางให้อาหาร โดยเริ่มจากสายปลายจมูกผู้ป่วยบีบหมุนสายให้บริเวณที่มีอาหารเกาะหลุดออกพร้อมดันกระบอกน้ำ ทำไปเรื่อยๆจนหมดความยาวสาย และให้น้ำตามอีกครั้งเพื่อล้างสาย
 - ในกรณีเกิดคราบสกปรกแล้ว อาจใช้น้ำส้มสายชู 5 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 15 มิลลิลิตร จัดผ่านสาย โดยพับสายให้อาหารไว้เพื่อให้ น้ำไหลภายในสายทิ้งไว้ประมาณ 15 นาที ทำซ้ำจนหมดแก้ว และควรทำซ้ำแต่ละ 2 ครั้ง
3. จัดเอกสารวิธีการปฏิบัติลงแฟ้มให้ความรู้ประจำวรรค์ และแนะนำวิธีการปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ผู้ป่วย ญาติผู้ดูแลที่ยังขาดความรู้

การดำเนินงาน ระยะที่ 2

จัดทำสื่อการเรียนรู้รูปแบบ VDO แทนเอกสารวิธีการปฏิบัติดูแลสายยางให้อาหารเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดคราบสกปรกเกาะตามช่วงสายยางให้อาหาร เพื่อให้ผู้เรียนรู้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

การดำเนินงาน ระยะที่ 3

บูรณาการการให้ความรู้ “VDO วิธีการปฏิบัติการดูแลสายให้อาหารเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดคราบสกปรกเกาะตามช่วงสายยางให้อาหาร” เข้ากับระบบ Primary Nurse โดยมอบหมายพยาบาลเจ้าของไข้ใช้ VDO เป็นสื่อการสอนและส่งให้แก่ญาติผู้ดูแลผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ที่ทางหน่วยงานใช้ติดต่อระหว่างพยาบาลเจ้าของไข้กับผู้ป่วยและญาติอยู่แล้ว เพื่อให้ญาติสามารถเปิดดูได้อย่างสะดวกและดูทบทวนได้อีกเมื่อจำเป็นกลับไปบ้านไปแล้ว

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)			
		ก่อนดำเนินการ	หลัง		
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
อัตราการเปลี่ยนสายยางให้อาหารที่เกิดจากสาเหตุคราบอาหารยึดติด	0%	NA	50	20	5
พยาบาล/ผู้ช่วยพยาบาล ปฏิบัติตามแนวทางในการดูแลสายให้อาหาร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสกปรก	100%	NA	50	65	95

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่รับ

1. ผู้ป่วยได้รับความสุขสบาย สะอาด ปลอดภัยจากการติดเชื้อทางเดินอาหารที่เกิดจากคราบคั่งค้างของอาหาร
2. ผู้ป่วยไม่เจ็บจากการเปลี่ยนสายให้อาหารบ่อย สาเหตุจากการความสกปรกของสายให้อาหาร
3. ญาติผู้ดูแลมีความรู้ในการดูแลสายให้อาหารให้สะอาด ไม่เกิดคราบสกปรกเกาะตามช่วงสายให้อาหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติจริงในการดูแลผู้ป่วยทั้งในและนอกโรงพยาบาล เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว โดยมีเครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจข้อมูลได้ง่าย ทันสมัยและสามารถเข้าถึงสะดวกยิ่งขึ้น